

Incepit autem diluvium mense secundo, decima septima die mensis, ut habetur γ . 11. Hic mensis secundus dicitur esse secundus tam respectu vite Noe, quam anni, scilicet ut simul currant; qui proinde partim respondet aprili et maio, et hebraice vocatur *Jiar*. Primus enim Hebræorum et S. Scripturæ mensis est *Nizan*, qui partim martio, partim aprili respondet. In maio igitur incepit diluvium, idque ut ostenderet Deus, causam diluvii non fuisse naturalem ex pluviis et imbribus hyemalibus, sed speciali Dei providentia id effectum esse, sub initium æstatis, cum inchoantur calores et siccitates: ut igitur major esset pereuntium dolor, inquit S. Ambros. lib. de Noe et Arca, cap. XIV, Deus eos perdidit tempore amœnissimo, quo nihil nisi lætum sibi pollicebantur. *Edebant enim et bibebant*, ait Christus, Lucæ XVII, 27, *uxores ducebant et dabantur ad nuptias usque in diem qua intravit Noe in arcam, et venit diluvium et perdidit omnes.*

Cæterum, quod mensis ille secundus partim aprili, partim maio respondeat, dictum intellige in supposito quod mundus sit conditus in vere; uti communior sententia cum antiquis patribus tradit.

CAPUT VIII.

Imminutis sensim aquis diluvii, post corvi emissionem, finem illius ex columba, cum ramo olivæ redeunte, discit Noe, qui, cum suis arca egressus, Deo in gratiarum actionem offert holocaustum.

QUESTIO I. — QUOMODO CONCILIETUR TEXTUS HEBRAICUS CUM NOSTRO, UBI DE CORVO DICITUR γ . 7. *Egrediebatur et non revertebatur.*

Resp. et dico: Agitur hæc quæstio, eo quod exemplaria hebræa et chaldæa, quæ nunc extant, sine negatione legant: *Egrediebatur et revertebatur*, id est, ultro citroque volabat circa arcam, interim cadaveribus pastus.

Secundum nostram vero, et LXX versionem: *Non revertebatur*, scilicet intra ipsam arcam, ut fecit columba.

Apparens ergo contradictio conciliari potest, dicendo quod sensus sit, corvum reversum a cadaveribus ad arcam culmen, non autem ad Noe intra arcam: quia scilicet tecto insidebat, ut iterum ad cadavera revolaret.

Nonnulli autem sic exponunt: *egrediebatur et non revertebatur*, ad loca in quibus degere prius consueverat, jam libere revolans quo vellet: ex quo satis intelligitur, quod corvus non fuerit reversus ad Noe.

Favet huic expositioni textus hebræus, qui ad verbum sic habere perhibetur: *corvus egressus est, egrediendo, et recedendo, donec siccarentur aquæ super terram.* Hoc est magis magisque progrediebatur, donec siccaretur terra: hoc enim naturale est avibus, ut dimissa a cavea, quam longissime aufugiant. Porro hunc sensum clarius expressit Interpres noster dicens: *egrediebatur et non revertebatur.*

Collige, inepte asserere Calvinum, quod hinc nata sit fabula, retentum esse corvum, inventis cadaveribus. Hoc siquidem minime fabulosum visum est S. Chrysost., aliisque patribus, et signate S. P. Aug. Q. 13 in Gen., ubi ait: *Quod scriptum est, dimissum esse corvum, nec rediisse: et dimissam post eum columbam, et ipsam rediisse, quod non invenisset requiem pedibus suis, quæstio solet oboriri, utrum corvus mortuus sit, aut aliquo modo vivere potuerit? Quia utique, si fuit terra ubi requiesceret, etiam columba requiem potuit invenire pedibus suis. Unde conjicitur a multis, quod cadaveri potuerit corvus insidere, quod columba naturaliter refugit.*

QUESTIO II. — QUOT ANNI FLUXERINT A MUNDO CONDITO USQUE AD FINEM DILUVII.

Quæstio hæc maxime movetur propter editionem LXX interpretum, juxta quam a mundo condito usque ad finem diluvii effluerunt anni 2242; juxta textum autem hebræum et nostram Vulgatam, tantum effluerunt anni 1656, ut ex schemate chronologico, infra § III patebit. Adeoque juxta editionem LXX hic inveniuntur 586 plures anni, quam juxta textum hebræum et nostram Vulgatam: siquidem subtractis 1656 a 2242, restant 586. Primo itaque et principaliter resolvendum est, an chronologiae textus hebraici, et Vulgatæ nostræ; an vero chronologiae editionis LXX interpretum adhærendum sit. Deinde ulterius discutiendum est, quamdiu duraverit diluvium, et quomodo a mundo condito usque ad diluvii finem chronologia deduci queat. Sit igitur

§ 1. — CUI CHRONOLOGIE ADHÆRENDUM SIT.

Quamvis hæc quæstio etiam quondam a SS. PP. multum agitata fuerit; tamen hisce nostris temporibus (magis forsitan quam ante) rursus agitari cepit occasione cujusdam libri, cui titulus: *Antiquitas temporum restituta, et propugnata adversus Judæos, et recentiores chronologos*; quem anno 1687 edidit pater Pezronus, ordinis Cisterciensis, sacre facultatis parisiensis doctor. In illo autem libro præterdit jam citatus auctor, quod in recensendis, tam primæ, quam secundæ ætatis, patriarcharum annis, potius adhærendum sit chronologiae editionis LXX interpretum, quam Hebræorum calculo, quem omnino vitiosum arbitratur, et Judæorum fraudibus interpolatum. Verum

R. et dico: Chronologia textus hebraici, et Vulgatæ nostræ omnino præferenda est chronologiae editionis LXX interpretum.

Prob. I. Ea chronologia præferenda est quæ a Moysis tempore usque ad nostram ætatem pura integraque permansit, atqui chronologia textus hebraici, cui per omnia consonat nostræ Vulgatæ calculus, a Moysis tempore usque ad nostram ætatem pura integraque permansit; ergo chronologia textus hebraici et Vulgatæ nostræ merito præferenda est chronologiae editionis LXX interpretum.

Prob. min. Illa chronologia pura integraque permansit quæ nec fraudibus, nec malitia Judæorum unquam corrumpi potuit; atqui chronologia textus hebraici nunquam taliter corrumpi potuit; ergo, etc.

Prob. min. ex S. P. Aug. qui lib. XV de Civ. Dei, cap. XIII, tractans hanc quæstionem, inquit utrum gens judaica, longe lateque diffusa, uno consilio conspirare potuerit ut textus hebraici chronologiam immutaret et corrumpere; vel utrum LXX interpretes, qui etiam judæi erant, communi consilio eam corrumperint, ut sic veritatem gentibus alienigenis occultarent. Et respondet: *Sed absit ut prudens quisquam, vel Judæos cujuslibet perversitatis atque malitiæ, tantum potuisse credat in codicibus tam multis, et tam longe lateque dispersis; vel LXX illos memorabiles viros hoc de invidenda gentibus veritate unum communicasse consilium. Credibilis ergo quis dixerit, cum primum de bibliotheca Ptolemæi describi ista cœperunt, tunc aliquid tale fieri potuisse in codice uno, scilicet primitus inde descripto, unde jam latius emanaret, ubi potuit quidem accidere etiam scriptoris error.*

Deinde proposita discrepantia inter hebræum et græcum textum circa annos Mathusalem dum Lamechum genuit, et eos quos deinde vixit, concludit: *Itaque illa diversitas numerorum, aliter se habentium in codicibus græcis et latinis, aliter in hebræis... nec malitiæ Judæorum, nec diligentie vel prudentiæ septuaginta interpretum, sed scriptoris tribuatur errori, qui de bibliotheca supra dicti regis codicem describendum primum accepit. Censet igitur S. P. textum hebræum nec fraudibus, nec malitia Judæorum fuisse corruptum: et insuper addit, quod nec LXX interpretes chronologiam textus hebraici immutaverint, sed totam illam discrepantiam inter codices hebræos et LXX refundendam esse asserit in exscriptorum græcorum ignaviam aut inscitiam; ac proinde græcos codices hæc in parte minus esse sinceros, quam hebræos.*

Hoc autem assertum ut stabiliat S. doctor, illud satis verisimili et plausibili probat ratiocinio, dum parum infra, causam istius ignaviæ et inscitie allegans, ita prosequitur: *Cum vellet (exscriptor) persuadere, qui hoc fecit, ideo numerosissimos annos vixisse antiquos, quod eos brevissimos nuncupabant; et hoc de maturitate pubertatis, qua idonea filii gignerentur, conaretur ostendere: atque ideo in illis centum annis decem nostros insinuandos putaret incredulis, ne homines tamdiu vixisse recipere in fidem nollent: addidit centum ubi gignendis filiis habilem non invenit ætatem, eosdemque post genitos filios, ut congrueret summa, detraxit; sic quippe voluit credibiles facere idonearum generandæ prolis convenientias ætatum, ut tamen numero non fraudaret universas ætates viventium singulorum. Quod autem in sexta generatione id non fecit, hoc ipsum est quod magis movet, illum ideo fecisse, cum res quam dicimus postulavit, quia non fecit, ubi non postulavit. Invenit namque in eadem generatione apud Hebræos vixisse Jareth, antequam genuisset Enoch, centum sexaginta duos annos, qui secundum illam rationem brevium annorum fiunt anni sedecim, et aliquid*

minus, quam menses duo: quæ jam ætas apta est ad gignendum; et ideo addere centum annos breves, ut nostri viginti sex fierent, necesse non fuit: nec post natum Enoch eos detrahere, quos non addiderat ante natum. Igitur juxta S. P. exscriptor chronologiam (quæ a LXX ex hebræo in græcum recte translata erat) immutavit, quia putabat in codice LXX interpretum descriptos esse illos annos breves, de quibus supra cap. V, Q. I, late actum est. Cum enim, iis annis suppositis, invenire non posset quomodo Seth, v. g., dum erat 105 annorum potuerit generare Enos, ideo addidit centum, et scripsit eum genuisse Enos, dum erat 205 annorum; et sic fecit in cæteris, ubi gignendis filiis habilem non invenit ætatem.

Prob. II. Isti chronologiae adhærendum est, quam sua auctoritate approbavit et authenticam declaravit Ecclesia: atqui Ecclesia approbavit et authenticam declaravit chronologiam textus hebraici et Vulgatæ nostræ; ergo, etc.

Prob. min. Ex Concilio Trid. quod sess. IV in decreto de editione et usu sacrorum librorum definit, *ut ipsa vetus et vulgata editio (latina) quæ longo tot sæculorum usu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus... pro authentica habeatur; et ut nemo illam rejicere ex quovis prætextu audeat, vel præsumat.* Ergo chronologiam Vulgatæ nostræ circa annos antiquorum patriarcharum, approbavit et authenticam declaravit Ecclesia.

Dices: Vulgatam nostram eatenus tantum approbat et authenticam declarat Conc. Trid. quatenus fidem et bonos mores spectat; non vero quatenus chronologica spectat: nam circa chronologica in ea adhuc reperiri quædam menda, inter alia liquet ex lib. II Paral. cap. XXII, ubi Ochozias rex Juda dicitur fuisse 42 annorum, dum regnare cœpit, in quo textu mendam communiter admittunt interpretes.

R. negando assumpt.: nam ibid. in decreto de canonicis Scripturis, postquam S. synodus omnes utriusque Testamenti libros enumerasset, ita decernit: *Si quis autem libros ipsos integros, cum omnibus suis partibus, prout in Ecclesia catholica legi consueverunt, et in veteri Vulgata latina editione habentur, pro sacris et canonicis non susceperit; et traditiones prædictas sciens et prudens contempserit, anathema sit.* Vult igitur S. synodus, ut non tantum omnes utriusque Testamenti libri, sed etiam omnes eorum partes, seu capita, pro canonicis Scripturis admittantur; ac consequenter chronologiam Vulgatæ nostræ circa annos primorum patriarcharum, authenticam et canonicam declarat: nam si illam pro canonica Scriptura admitti non vellet, jam ejus definitio straminea, imo falsa foret; siquidem in hoc supposito integrum fere quintum caput lib. Gen. non esset canonica Scriptura, ac consequenter daretur aliqua pars, quæ pro canonica admitti non deberet. Ad id autem quod ex lib. II Paralip. objectum est, et ad similia alia quæ aliunde objici possent, respondeo, ista esse minuta et parva, in quibus proinde si hinc et inde unum alterumve verbum adhuc mendosum

sit; hoc tamen non impedit quominus ipsa capita seu libri partes dicantur canonice Scripturæ: secus autem fieret, si prædicta chronologia Vulgatæ nostræ esset mendosa, ut ex jam dictis satis constat.

Supra dicta responsio etiam refelli potest ex congregatione Indicis, quæ, ut refert Graveson, tom. 4 de Mysteriorum et annis Christi, dissert. V, damnavit annotationes quas Antonius Cointius, doctor Bituricensis, in chronologiam Nicephori patriarchæ Constantinopolitani edidit; hunc enim auctorem ideocensura perstrinxit, quod dum nimio studio LXX interpretum chronologiam tuebatur, non videret se incaute hebraici fontis et editionis Vulgatæ chronologiam labefactare, et SS. patres corruptelam chronologiæ LXX interpretum ingenue profiteri. Hæc censoria nota tom. 7 Bibliothecæ patrum editionis parisiensis anni 1585, in chronologia Nicephori affixa est. Ita Graveson.

Eadem responsio, ut loco cit. dicit idem auctor, ulterius refellitur ex S. congregatione Bibliorum sub Gregorio XIV, cujus acta manu scripta Romæ in bibliotheca angelica asservantur: hæc enim congregatio sanxit, ut in emendandis sacris Bibliis, quotiescumque in codices hebræos et hebræos aliqua occurrit dissonantia, codices hebræi semper præponantur græcis, juxta regulam quam tradit S. P. Aug. lib. XV de Civ. Dei, cap. XIII; quamque infra in solutione primæ objectionis allegabimus.

Prob. III. Certum est quod Mathusalem non potuerit esse superstes post diluvium; atqui tamen ex chronologia editionis LXX sequitur, quod superstes fuerit, cum juxta illam 14 annis post diluvium vixerit; ergo ista Chronologia non est admittenda.

Prob. maj. ex Gen. VII, 21 et 22, ubi sacer textus asserit, consumptos esse universos homines, præter Noe, et qui cum eo remanserant in arca, in qua, ut dicit S. Petrus, Epist. I cap. III, 20, *Pauci, id est octo animæ salvæ factæ sunt*, videlicet Noe, Sem, Cham et Japheth, et singulæ ipsorum uxores. Ergo certum est quod post diluvium Mathusalem superstes non fuerit.

Prob. etiam min. Quia Mathusalem juxta chronologiam LXX interpretum (editionis sextinæ) genuit Lamech, cum esset annorum 167; et rursus Lamech cum esset 188, genuit Noe: qui anni simul juncti faciunt 355, quibus si addantur 600 anni vitæ Noe, Mathusalem incipiente diluvio, habuit 955 annos: siquidem anno 600 vitæ Noe incepit diluvium, ut ex supradictis constat. Atqui non tantum juxta textum hebræum et Vulgatæ nostræ, sed etiam juxta editionem LXX, Mathusalem in toto vixit annis 969: nam secundum hanc editionem, postquam genuit Lamech, adhuc supervixit annis 802; ergo juxta chronologiam LXX vixit 14 annis post diluvium.

Verum juxta Vulgatam nostram (hæc in parte textui hebræo consonam) Mathusalem istis 14 annis post diluvium non vixit, sed ipso anno, quo diluvium factum est, obiit, ut pulchre demonstrat S. Hieron. in Quæst. Hebr. super Gen. jam dicta ita dilucidans: *Famosa quæstio, et disputatione omnium ecclesiarum*

ventilata, quod juxta diligentem supputationem quatuordecim annos post diluvium Mathusala vixisse referatur. Etenim cum esset Mathusala annorum centum sexaginta septem, genuit Lamech. Rursus Lamech cum esset annorum centum octoginta octo, genuit Noe, et fiunt usque ad diem nativitatis Noe anni vitæ Mathusala trecenti quinquaginta quinque; sexcentesimo autem anno vitæ Noe diluvium factum est, ac per hoc, habita supputatione per partes, nongentesimo quinquagesimo quinto anno Mathusala diluvium fuisse convincitur. Cum autem supra, nongentis sexaginta novem annis vixisse sit dictus, nulli dubium est quatuordecim eum annos vixisse post diluvium, et quomodo verum est quod octo tantum animæ in arca salvæ factæ sunt? Restat ergo, ut quomodo in plerisque, ita et in hoc sit error in numero; siquidem et in Hebræis, et in Samaritanorum libris, ita scriptum reperi: et vixit Mathusala centum octoginta septem annis, et genuit Lamech. Et vixit Mathusala postquam genuit Lamech septingentis octoginta duobus annis, et genuit filios et filius; et fuerunt omnes dies Mathusala anni nongenti sexaginta novem, et mortuus est. Et vixit Lamech centum octoginta duobus annis, et genuit Noe: a die vero nativitatis Mathusala usque ad diem nativitatis Noe, sunt anni trecenti sexaginta novem; his adde sexcentos annos Noe, quia in sexcentesimo vitæ ejus anno factum est diluvium: atque ita fit, ut nongentesimo sexagesimo nono anno vitæ suæ Mathusala mortuus sit, eo anno quo cepit esse diluvium.

S. Hieron. consonat S. P. Aug. qui Q. II in Gen. eandem difficultatem expendens, ita scribit: *Quæri solet, quomodo Mathusalem secundum annorum computationem vivere post diluvium potuerit, cum omnes, præter eos qui in arcam ingressi sunt, periisse dicantur. Sed hanc questionem et plurium codicum mendositas peperit. Non solum quippe in Hebræis aliter invenitur, verum etiam in septuaginta interpretatione, Mathusalem in codicibus paucioribus, sed veracioribus, sex annos ante diluvium reperitur fuisse defunctus.*

SOLVUNTUR ARGUMENTA. — Obj. I. S. P. Aug. in jam allegato textu docet, Mathusalem sex annis ante diluvium esse defunctum; nam istos codices, qui ita habent, vocat *veraciores*: ergo non censet eum esse defunctum ipso anno diluvii; ac consequenter indicat, chronologiæ textus hebræi hæc in parte non esse adhaerendum.

R. Neg. ant. et disting. ejus prob. Vocat istos codices *veraciores* respective, in comparatione eorum qui quatuordecim annos post diluvium Mathusale attribuunt; concedo: vocat *veraciores* absolute, in comparatione codicum hebræorum, qui Mathusalem ipso anno diluvii dicunt esse defunctum; nego ant. et consequentiam.

Patet hæc solutio ex eodem S. doctore, lib. XV de Civ. Dei, cap. XI, ubi eandem questionem discutens, ait: *Certum est non vixisse Mathusalem post diluvium, sed eodem anno fuisse defunctum, si verum est quod de numero annorum in Hebræis codicibus invenitur. Jam vero quod de numero annorum in hebræis codicibus*

invenitur, certe judicat S. P. esse verius, quam quod invenitur in editione LXX; prout tum ex prob. I, tum ex fine cap. XIII ejusdem lib. satis constat: nam ibidem non tantum pro annis Mathusalem, sed etiam pro annis quibus alii patriarchæ genuerunt, hanc generalem statuit regulam: *Cum diversum aliquid in utrisque codicibus invenitur, quandoquidem ad fidem rerum gestarum utrumque esse non potest verum, et LINGUE POTIUS CREDATUR unde est in aliam per interpretes facta translatio.* Atqui quoad fidem rerum gestarum, non potest esse verum quod Seth v. g. genuerit Enos anno 105 ætatis suæ (ut habent Hebræi) et simul eum genuerit anno 205 (ut habet editio LXX), ergo S. P. censet, hæc in parte absolute credendum esse codicibus hebræis: ac consequenter præfatos pauciores codices vocat tantum *veraciores* respective; quia nimirum, licet quoad annos aliorum patriarcharum adhuc essent mendosi, tamen circa annos Mathusalem, ex Hebræis correcti erant, ac proinde ex illis non sequebatur turpis ille error, quod scilicet Mathusalem post diluvium quatuordecim annis vixisset.

Obj. II. Chronologiam textus hebraici a Judæis esse corruptam, videtur posse evinci his duobus rationibus. 1. Apud Judæos ex Talmude constans erat hæc traditio, quod Messias nasci deberet in sexto mundi millenario: qua traditione eum christiani primis Ecclesiæ temporibus uterentur ad probandum Christum esse verum Messiam (quia nempe jam sextum millenarium decurrebat juxta editionem LXX), Judæi, ut hoc argumentum declinarent, mille ac quingentos circiter annos ex textus hebraici chronologia de industria expunxerunt, ut sextum illud millenarium nondum inceperat, ac consequenter Messiam nondum natum esse, demonstrarent.

2. Primo et secundo sæculo soli Judæi linguam hebraicam callebant; ergo facile potuerunt textus hebraici chronologiam corrumpere, absque eo quod ullus christianus hoc animadvertere posset: siquidem Christiani, linguæ hebraicæ penitus ignari, tunc temporis solam versionem LXX interpretum legebant et sectabantur; adeoque hanc impiam Judæorum, quæ in textum hebraicum irrepserat, corruptionem detegere haud valuerunt.

R. Neg. assumpt. 1. Quia impossibile est ut Judæi corruerint omnes codices tam longe lateque dispersos; ut supra prob. I, ex S. P. audivimus. 2. Si simile quid factum fuisset, certo christiani id detexissent, et Judæis tam grande crimen exprobrassent, atque eorum fraudem propalassent. 3. SS. PP. Judæos communiter appellant capserios nostros, et librorum sacræ fidei bajulos; ergo illis certum erat quod sacros codices non corrupissent. 4. Sacra chronologia, vel nullum, vel admodum exiguum christianæ religioni poterat afferre adjumentum; ergo nulla est verisimilitudo quod Judæi eam corruerint.

Ad primum autem rationicinium dico, falsum esse quod in initio Ecclesiæ aliqua apud Judæos extiterit traditio de nascituro Messia, sive in sexto, sive alio

mundi millenario: siquidem talis traditio vigere tantum cepit, dum in lucem prodit Talmud babylonicum: illud autem prodit sæculo VII; ut ex ipsis Judæorum traditionibus et scriptis evidenter probat Morinus. Et quidem in jam dicto Talmude traditur quod Messias adventurus sit, non in sexto (ut supponit objectio), sed vel in quarto finiente, vel in quinto incipiente mundi millenario: in eo namque legimus: *Traditio domus Elie: mundus sex annorum millibus consistet: duobus millibus inanitatis, duobus millibus lex, et duobus millibus tempus Messie.* Ex quo patet, quod sicut juxta istam traditionem lex vigere cepit incipiente millenario tertio, ita et Messias advenire debuerit incipiente millenario quinto.

A vero igitur prorsus alienum est quod Judæi sacram chronologiam ideocorruerint ut declinarent argumentum christianorum, ex traditione, in objectione memorata, desumptum. Etenim primis Ecclesiæ temporibus, nec apostoli, nec alii christiani, contra Judæos calculatoriis disputarunt argumentis; sed potius clarissima usurparunt prophetarum vaticinia, quibus Messiam, in lege promissum, jam advenisse ad oculos demonstrarunt; ut inter alia liquet Act. cap. II et III, item cap. XIII et XXVIII. Proinde si Judæi voluissent sacram Scripturam corrumpere, ut sic declinarent christianorum argumenta, non chronologiam, sed potius prophetarum vaticinia (præsertim Gen. XLIX, et Danielis IX), certo corrupissent. Hæc autem non corruerunt; ergo nec etiam sacram chronologiam.

Ad II. dico, rursus falsum esse, quod primo et secundo Ecclesiæ sæculo christiani linguæ hebraicæ penitus ignari fuerint: siquidem non tantum in Palestina, sed etiam in Italia plurimos Judæos ad fidem convertit apostolorum princeps S. Petrus. Hi autem linguam hebraicam certo optime callebant, ac proinde impiam Judæorum, si quæ in textum hebraicum irrepisset, corruptionem nedum detexissent, sed et detectam omnibus, ad Judæorum confusionem, aperuissent.

Inst. I. S. Julianus archiepiscopus Toletanus, ex mandato Erygii Hispaniarum regis, tres edidit libros contra illos Judæos qui docebant Messiam nondum advenisse, eo quod nondum decurreret sextum mundi millenarium, quo ille venturus denunciabatur: in tertio autem libro ut hoc Judæorum argumentum refellat, demonstrat sextum mundi millenarium jam diu inchoatum esse, quia nimirum *sola pro annis* (a mundo condito elapsis) *est observanda auctoritas septuaginta Interpretum, quæ merito omnibus editionibus et translationibus antefertur.*

R. I. auctoritatem S. Juliani hæc in parte non esse admittendam; siquidem tertium ipsius librum censuravit et proseripsit sacra Indicis Congregatio, supra Prob. 2, allegata. Censura autem ista legitur (teste Malvenda, lib. II de Antichristo, cap. VIII) in margine operum S. Juliani in editione posteriori operum bibliothecæ patrum. Interim, etiam dato quod auctoritas S. Juliani alicujus momenti foret,